

Węgry: prezentacja książki o zasłużonych dla stosunków polsko-węgierskich

Książkę poświęconą ludziom najbardziej zasłużonym dla budowania stosunków polsko-węgierskich w XX wieku zaprezentowano we wtorek w Instytucie Polskim w Budapeszcie.

W bogato ilustrowanym tomie „Budowniczy mostów. Galeria postaci zasłużonych dla stosunków polsko-węgierskich” przedstawiono ponad 30 osób, które przyczyniły się do zacieśnienia dwustronnych kontaktów w wielu dziedzinach, w tym polityce, kulturze i sporcie.

Pomysłodawcą i redaktorem książki, a także autorem części not jest węgierski historyk specjalizujący się w stosunkach polsko-węgierskich Miklos Mitrovits, a wśród pozostałych ośmiorga autorów są: były ambasador Polski w Budapeszcie Grzegorz Łubczyk oraz historyk, dyplomata i pisarz Istvan Kovacs.

„Chcieliśmy pokazać, jak wielobarwna jest przyjaźń polsko-węgierska, staraliśmy się więc wybrać osoby z każdej dziedziny: polityków, żołnierzy, sportowców, trenerów, pisarzy, tłumaczy literatury” – powiedział PAP Mitrovits.

Jak podkreślił, było też ważne, żeby zaprezentować również osoby, które w szerokim kręgu, czy nawet wśród węgierskich polonistów, są znane mało albo wcale.

„Taką osobą jest na przykład Tadeusz Stamirowski, który podczas I wojny światowej działał na Węgrzech jako oficjalny przedstawiciel jeszcze nieistniejącego, ale już powstającego państwa polskiego. Dzięki jego pełnej poświęcenia pracy i kontaktom Węgrzy już w 1919 r. nawiązali z Polską stosunki dyplomatyczne, a Polska wysłała tu delegata w osobie hrabiego Jana Szembeka” – zaznaczył Mitrovits.

Inne osoby, o których losach można przeczytać w książce, to m.in. Henryk Sławik i Jozsef Antall senior, którzy podczas II wojny światowej wspólnie uratowali co najmniej 5 tysięcy polskich Żydów, czy były proboszcz w Balatonboglar nad Balatonem Bela Varga, dzięki życzliwości którego w mieście tym działała podczas II wojny światowej polska szkoła.

Książka opowiada też o dwóch wybitnych tłumaczkach literatury polskiej i węgierskiej, Camilli Mondral i Gracii Kerenyi, a także o Wiktorze Woroszylskim, autorze dzienników z okresu rewolucji węgierskiej 1956 r.

Książkę opublikowała w wydawnictwie Rezbong Fundacja im. Wacława Felczaka w ramach serii wydawniczej noszącej imię tego historyka i znawcy stosunków polsko-węgierskich.

Osobną notę poświęcono samemu Wacławowi Felczakowi, który był naukowcem i opozycjonistą. Podczas II wojny światowej był kurierem rządu RP na uchodźstwie, a od 1958 r. pracował w Instytucie Historii UJ. Był znawcą stosunków polsko-węgierskich i inicjatorem zacieśnienia kontaktów z Węgrami. Napisał "Historię Węgier".

Zaprezentowana we wtorek książka jest już 10. publikacją wydaną w serii Felczaka. Wcześniej ukazały się m.in.: „Utopia europejska” Krzysztofa

Szczerskiego, „Ach, jakże wielkim mówcą jest pędzel! Jan Matejko a Węgrzy” Arona Petnekiego, a także praca doktorska Noemi Kertesz „Szkoła polskości”, poświęcona polskiej literaturze dziecięcej epoki romantyzmu.

Spotkanie poświęcone publikacji otworzyli dyrektorka Instytutu Polskiego na Węgrzech Joanna Urbańska i członek kuratorium Fundacji im. Felczaka Mihaly Rosonczy-Kovacs, a uczestniczyli w nim m.in. współautorzy Miklos Mitrovits, Grzegorz Łubczyk i Tuende Trojan.

Z Budapesztu Małgorzata Wyrzykowska (PAP)

mw/ mc/